1992, 266 p.). Precizăm că aceste două volume descriu cartea românească din spațiul istoric al Țării Moldovei.

Pe teritoriul Basarabiei, la fel ca și în alte provincii româneşti, au circulat timp de secole cărți din diferite centre românești și din străinătate. Despre tipăriturile de la Bucureşti, Iași, mănăstirea Neamț, Râmnic, Blaj, Brașov, Sibiu, Viena, Buda, cu circulație în estul spațiului românesc s-a scris mai puțin în ultimul timp, din lipsa unor surse, care ar include și valorile bibliofile din centrele tipografice menționate mai sus. Tocmai din aceste considerente, contribuția colegului, dr. Igor Cereteu, cercetător la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei (Chișinău), este mai mult decât meritorie.

Domnul dr. Igor Cereteu este preocupat de valorile bibliofile de mai bine de un deceniu, iar rezultatele cercetărilor sale din această perioadă se concentrează pe colecția de carte românească veche și modernă, identificată în fondurile din Chișinău. Despre valoarea științifică a *Catalogului* menționează în *Cuvânt înainte* Prof. univ. dr. Iacob Mârza de la Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, care este de părere că acest volum „îndeplinește calitățile unui necesar *Handbuch* pentru istoriografia contemporană asupra cărților românești vechi și moderne, fiind un îndemn de bun simț pentru formula științifică „Ad fontes!".

Introducerea lucrării este urmată de un capitol intitulat *Valoarea documentară și semnificația istorică a cărții românești vechi și moderne*, în care sunt abordate: problema cercetării cărții și tiparului românesc în Basarabia; circulația tipăriturilor; fenomene seismice; fenomene astronomice; observații meteorologice; blestemul ca parte componentă a însemnărilor; evenimente istorice și personalități. La *Bibliografie* sunt incluse principalele surse în limbile română și rusă, pe care cercetătorul le-a utilizat în procesul de elaborare a lucrării.

În *Catalogul* domnului dr. Igor Cereteu sunt descrise 1126 de cărți din: Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Secția Carte rară şi veche; Muzeul Național de Arheologie şi Istorie a Moldovei; Arhiva Națională a Republicii Moldova. Fondul Mănăstirii Noul Neamț (fond 2119, inventar 6); Biblioteca Universității de Stat din Moldova. Colecții speciale; Muzeul Național de Artă al Moldovei; Muzeul Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu"; Muzeul de Etnografie şi Istorie Naturală a Republicii Moldova; Muzeul Pedagogic Republican; Biblioteca Ştiințifică Centrală a Academiei de Ştiințe a Moldovei „Andrei Lupan". Secția Carte veche şi rară; Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova.

Valoarea lucrării este motivată prin cele mai vechi cărți tipărite, care au fost incluse în catalog: Varlaam, *Carte românească de învățătură*, Iași, Tiparul Domnesc, 1643; *Îndreptarea legii*, Târgoviște, 1652; Dosoftei, *Molitvenic de'nțăles*, Iași,

www.cimec.ro / www.palatulculturii.ro

Tipografia Mitropoliei, 1681; Dosoftei, *Parimiile*, Iași, Tipografia Mitropoliei, 1683; *Apostol*, București, Tipografia Mitropoliei, 1683; *Evanghelie*, București, Tipografia Mitropoliei, 1693; *Evanghelie* Snagov, Tipografia Mănăstirii, 1697 etc.

Titlurile şi edițiile incluse în repertoriu au fost structurate conform periodizării cunoscute: *cartea românească veche* (până la 1830) şi *cartea românească modernă* (1831-1918). În procesul cercetării și mai ales cel al identificării cărților cu lipsă de foi, dr. Igor Cereteu a utilizat cele mai reprezentative bibliografii românești. Descrierea fiecărei cărți a fost făcută conform unei fișe, care include: titlul, locul și tipografia în care a fost editată cartea; titlul desfășurat al cărții; descrierea fizică a fiecărui exemplar; însemnările marginale (în cazul în care ele există); deținătorul și cota cărții.

Cele două categorii de indici de la sfârșitul textului *Catalogului* facilitează accesul la informație a cercetătorilor interesați de cartea tipărită sau de conținutul textelor însemnărilor manuscrise, care oferă un variat spectru de subiecte. La fel de importante pentru valoarea lucrării sunt și cele 22 de imagini color de la sfârșitul cărții. Un rezumat în limba engleză facilitează accesul la informație pentru cei care nu cunosc limba română, dar sunt interesați de problema tipăriturilor românești.

Apreciem lucrarea dlui dr. Igor Cereteu drept una valoroasă, pentru că pune în circulație cărțile vechi și însemnările manuscrise, pe care le-a descifrat cu mare tenacitate. Acestea oferă informații cu tematică diferită, utile pentru întregirea istoriei noastre naționale. Suntem convinși că această carte își va găsi locul printre prețioasele contribuții la valorificarea patrimoniului nostru românesc.

Vitalie PLEȘCA

www.cimec.ro / www.palatulculturii.ro